

Sygn. akt **V Ca 720/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Podedworny
Sędziowie:	SO Oskar Rudziński (spr.) SR del. Joanna Machoń
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Godziewska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **C. w B.**

przeciwko **K. D.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie

z dnia 30 maja 2012 r., sygn. akt I C 1450/11

orzeka:

I. zaskarżony wyrok w ten tylko sposób zmienia, że w punkcie 1 po słowach „z ustawowymi odsetkami” dodaje „od 7 grudnia 2010 r.” i usuwa pozostałą treść tego punktu poczynając od słów „od kwot” a kończąc na „do dnia zapłaty”, dodaje punkt 4 „w pozostałej części powództwo oddala”;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od K. D. na rzecz C. w B. kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygnatura akt V Ca 720/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 maja 2012 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie zasądził od K. D. na rzecz C. z siedzibą w B. kwotę 39.375,48 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 31.110,66 zł od dnia 13 czerwca 2003 r. do dnia zapłaty, 5.397,82 zł od dnia 6 lipca 2003 r. do dnia zapłaty, 2.867 zł od dnia 18 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty (pkt

1), zasądził od K. D. na rzecz C. z siedzibą w B. kwotę 2.940,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2), zasądził od K. D. na rzecz Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie kwotę 1.4760 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu.

Powyższe rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych Sądu Rejonowego:

Od dnia 13 grudnia 2000 r. jedynym członkiem zarządu spółki z o.o. "R.", uprawnionym do jej samodzielnej reprezentacji jest R. D.. W momencie powstania zobowiązania łączącego powoda ze spółką "R.", R. D. pełnił w niej funkcję prezesa zarządu. Pozwany nie dokonał skutecznego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub zawarcie układu.

W dniu 24 maja 2007 roku w sprawie sygn. akt VIII GNc 1572/07 Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy VII Wydział Gospodarczy wydał z powództwa C. sp. z o.o. w B. przeciwko R. sp. z o.o. w W. nakaz zapłaty, który uprawomocnił się, zaś dnia 7 sierpnia 2007 roku wierzycielowi wydano tytuł wykonawczy.

Powód wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego wobec spółki "R.". Z uwagi na bezskuteczność egzekucji postanowieniem z dnia 25 października 2010 roku umorzono postępowanie egzekucyjne.

W dniu 15 lutego 2012 roku w postępowaniu egzekucyjnym toczącym się przeciwko dłużnikowi spółce z o.o. „R.” Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli R. W. w sprawie (...) sporządził plan podziału zgodnie z którym wierzyciele spółki: B.spółka z o.o. w S. został zaspokojony w 14,67%, G. z siedzibą A. został zaspokojony w 31,96% a M.S.p.A. z siedziba w W. został zaspokojony w 53,37%.

W części dotyczącej rozważań prawnych Sąd Rejonowy przywołał treść art. 299 § 1 ksh wskazując, że wierzyciel spółki-powód wykazał, iż egzekucja przeciw spółce była bezskuteczna, a pozwany jest członkiem zarządu. W tym zakresie Sąd uznał, że wystarczające było wykazanie przez powoda, że wyczerpał jeden ze sposobów egzekucji.

Z kolei członek zarządu chcąc uwolnić się od odpowiedzialności za zobowiązania spółki musi wykazać, że we właściwym czasie dokonał zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub też wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o upadłość oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. W sprzeciwie z dnia 22 czerwca 2011 roku pozwany próbował uniknąć odpowiedzialności poprzez wykazanie przesłanek egzoneracyjnych podnosząc przedwcześnie wydania postanowienia przez Komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne, oraz brak szkody w majątku powoda, gdyż przysługujące mu roszczenie mogło być i nadal może zostać przez Spółkę zaspokojone. Pozwany podnosił również, iż spółka na bieżąco spłaca zaciągnięte przez siebie zobowiązania. W kontekście tych zarzutów Sąd stwierdził, że nie ma znaczenia czy spółka trwale zaprzestała płacenia wszystkich swoich długów, czy też zaspokajała tylko niektórych swoich wierzycieli. Wystarczy wykazanie bezskuteczności egzekucji, co samo w sobie przesądza, iż spółka nie ma dostatecznego majątku na pokrycie swoich zobowiązań. Jednocześnie Sąd ustalił, że pozwany nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości, pomimo iż majątek spółki nie pozwalał na zaspokojenie jej długów.

W ocenie Sądu bezskuteczność egzekucji nie jest stanem niezmiennym, w związku z czym badać go należy według aktualnego stanu sprawy i dopiero po stwierdzeniu, że na dzień zamknięcia rozprawy o ustalenie odpowiedzialności z art. 299 k.s.h istnieje on nadal, roszczenia powoda można uznać za zasadne. Sąd uznając, iż egzekucja przeciwko spółce jest bezskuteczna oparł się na postanowieniu Komornika Sądowego z dnia 25 października 2010 roku. Pozwany kwestionując zasadność wydania powyższego dokumentu, aż do zakończenia rozprawy nie przedstawił żadnego dowodu przeciwnego, który mógłby uzasadnić jego stanowisko. Przytoczane przez niego okoliczności nie znalazły oparcia w jakimkolwiek dowodzie. W ocenie sądu przedstawiony przez stronę pozwana plan podziału potwierdza jedynie okoliczność, iż spółka „R.” spłaca wierzycieli, ale są oni zaspokajani tylko częściowo, tym samym na jego podstawie nie można przyjąć, iż istnieje podstawa do stwierdzenia, iż powód jest w stanie wyegzekwować w całości swoją należność od spółki a nie od powoda.

Ostatecznie Sąd stwierdził, że zarzuty pozwanego jako nieudowodnione nie mogły doprowadzić do uwolnienia go od odpowiedzialności z art. 299 k.s.h..

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją w całości pozwany zarzucając:

- 1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego oraz sprzeczność poczynionych przez sąd I instancji ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i nieuprawnione ustalenie, że egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna w sytuacji gdy pozwany udowodnił, iż spółka posiada majątek, z którego powód może dochodzić zaspokojenia długów spółki, co miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem w niniejszej sprawie wykazano, że egzekucja z majątku spółki nie jest bezskuteczna, co wyklucza zastosowanie art. 299 ksh;
- 2) naruszenie art. 299 ksh przez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na obciążeniu członka zarządu sp. z o.o. odpowiedzialnością za zobowiązania wobec spółki z o.o. pomimo braku przesłanek statuujących taką odpowiedzialność;
- 3) naruszenie art. 299 k.s.h. w zw. z art. 455 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na zasądzeniu odsetek od dnia wymagalności zobowiązań do spółki, a nie od dnia ich wymagalności w stosunku do pozwanego, czyli od dnia doręczenia pozwu.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę skarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie skarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja, poza niewielkim zakresem, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji jako znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy nie narusza zasad wynikających z art. 233 § 1 kpc, a odmienna, korzystna dla apelującego ocena dowodów, nie może uzasadniać zarzutu naruszenia wskazanego przepisu.

Mają rację apelujący wskazując, że bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce oznacza bezskuteczność egzekucji z całego majątku spółki. Niezasadnie jednak wywodzi, że fakt formalnego umorzenia postępowania egzekucyjnego nie dowodził bezskuteczności egzekucji, gdyż majątek R. sp. z o.o. wystarczał na zaspokojenie roszczeń. Sąd Okręgowy w tym zakresie podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 października 2005 r. w sprawie II CK 152/05 zgodnie z którym, wystarczającym dowodem na bezskuteczność egzekucji wobec spółki jest postanowienie komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z tego względu, że jest oczywiste, iż z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucji (art. 824 § 1 pkt 3 kpc), co określa się jako bezskuteczność egzekucji. Jeżeli jednak pozwany twierdzi, że egzekucja w postępowaniu, które zostało umorzone, nie została skierowana do składników majątku spółki, z których możliwe jest zaspokojenie wierzyciela, nie jest pozbawiony możliwości wykazania tego; ciężar dowodu spoczywa w tym wypadku na nim (art. 6 kc).

Tymczasem apelujący poza, powołaniem się na plan podziału sumy uzyskanej w egzekucji, nie wskazał, aby był w posiadaniu jakichkolwiek składników majątkowych, z których powód mógłby się zaspokoić. Mówiąc wprost, powyższy plan podziału pozwala ustalić, że na pewnym etapie działalności R. sp. z o.o. posiadała majątek pozwalający na częściowe zaspokojenie wierzycieli. Tym niemniej zarówno w dacie umorzenia postępowania egzekucyjnego, jak i w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy, R. sp. z o.o. nie posiadała majątku umożliwiającego zaspokojenie powoda. W każdym razie pozwany nie wskazał gdzie i jakie składniki majątkowe posiada R. sp. z o. o. umożliwiający zaspokojenie powoda, co uwolniłoby pozwanego od odpowiedzialności za długi spółki. Wykazanie, że spółka kiedyś dysponowała majątkiem uwzględnionym w planie podziału nie musi odzwierciedlać jej faktycznego majątku w chwili rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie bezskuteczności egzekucji wobec R. sp. z o.o..

Apelacja jest natomiast zasadna w części dotyczącej odsetek. Sąd Najwyższy kilkakrotnie wypowiadał się w kwestii odsetek za opóźnienie od odszkodowania dochodzonego na podstawie art. 299 § 1 ksh.. W wyroku z dnia 21 lutego 2002 r. IV CKN 793/2000 uznał, że odsetki za opóźnienie od odszkodowania dochodzonego na podstawie art. 298 kh (obecnie art. 299 ksh), określone w sposób odpowiadający art. 481 kc, należą się od chwili wymagalności ustalonej zgodnie z art. 455 kc. Sąd Najwyższy przyjął następnie ten pogląd w wyrokach z dnia 21 maja 2004 r. w sprawie III CK 55/2003 i z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie III CK 678/2004 oraz w uchwale z dnia 7 grudnia 2006 r. w sprawie III CZP 118/06. Sąd Okręgowy, podzielając stanowisko Sądu Najwyższego, uznał, że odsetki ustawowe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda od dnia wezwania do zapłaty tj. 7 grudnia 2010 r..

Z tych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc, uwzględnił apelację pozwanego jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach, a w pozostałej części apelację, na podstawie art. 385 kpc, oddalił jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania uzasadnia art. 98 kpc oraz § 6 pkt 5 i § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.